

**M.A. (HISTORY) Semester - 1 (CBCS) Examination
OCT/NOV-2025 (AS PER SYLLABUS YEAR JUNE-2021)
ELEMENTS OF HISTORICAL METHODS(CORE)**

Time: 2:30 Hours**Marks:70****Instructions:**

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

-
- પ્રશ્ન-૧ ઇતિહાસનો અર્થ સમજાવી, તેના અભ્યાસનું મહત્વ સ્પષ્ટ કરો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૧ “ઇતિહાસ કલા અને વિજ્ઞાન બન્ને છે” આ વિધાનને સ્પષ્ટ કરો.
- પ્રશ્ન-૨ ઇતિહાસના સહાયક શાસ્ત્ર તરીકે સાહિત્ય, નૃવંશવિદ્યા, ભૂગોળ, મનોવિજ્ઞાન અને સમાજશાસ્ત્રની ઉપયોગીતા જણાવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૨ ઇતિહાસના સાધનોની વર્ગીકરણની વિવિધ પદ્ધતિઓ વિશે સમજાવો.
- પ્રશ્ન-૩ ઐતિહાસિક દસ્તાવેજોની પ્રમાણભૂતતા નક્કી કરવાની વિવિધ પદ્ધતિ સમજાવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૩ ઇતિહાસના સંશોધનમાં સાધનોનું એકત્રીકરણ અને પસંદગીની પ્રક્રિયા આલેખો.
- પ્રશ્ન-૪ પાદનોંધ અને સંદર્ભસૂચિનું મહત્વ અને ફાયદા અને ગેરફાયદા વિશે સમજાવો. (૧૪)
અથવા
- પ્રશ્ન-૪ ઇતિહાસમાં કાર્યકારણવાદના સિદ્ધાંતની ચર્ચા કરો.
- પ્રશ્ન-૫ ટૂંક નોંધ લખો. (કોઈપણ બે) (૧૪)
- 1) ઇતિહાસના પ્રકારો.
 - 2) ઇતિહાસના સહાયક શાસ્ત્ર તરીકે પુરાતત્વશાસ્ત્ર.
 - 3) દસ્તાવેજોની વિશ્વનિયતા નક્કી કરવાની પદ્ધતિ.
 - 4) ઇતિહાસના પુનઃલેખનના કારણો.

ENGLISH VERSION

- Que.1 Explain the meaning of the history and importance of its study. (14)
OR
- Que.1 Explain the statement “History is both an art and a science.” .
- Que.2 Explain the usefulness of literature, Anthropology, geography, psychology and sociology as the auxiliary’s science of history. (14)
OR
- Que.2 Explain the methods of classifying the various source of history.
- Que.3 Describe the criteria used for determining the Authenticity of historical sources. (14)
OR
- Que.3 Outline the process of the collection and selection of the source in the historical research.
- Que.4 Explain the importance and advantages and disadvantages of footnotes and reference lists. (14)
OR
- Que.4 Discuss about Theory of causation in History.
- Que.5 Write short note. (any two) (14)
- 1) Types of History
 - 2) Archeology as an auxiliary science.
 - 3) A method of determining the Credibility of documents.
 - 4) Causes of rewriting of History.
